

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

384

Vragen van het lid **Gesthuizen** (SP) aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie en de Minister van Buitenlandse Zaken over *naar Nederland gevluchte Noord-Koreanen die terug moeten keren naar Zuid-Korea* (ingezonden 9 oktober 2013).

Antwoord van Staatssecretaris **Teeven** (Veiligheid en Justitie) mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken (ontvangen 31 oktober 2013).

Vraag 1, 7

Wat is uw reactie op de berichten dat Noord-Koreaanse asielzoekers niet terug kunnen naar Zuid-Korea en daar zelfs gevaar lopen?¹
Kunt u uitgebreid reageren op de conclusies van de Britse hoogleraar Bluth?²
Deelt u de mening van Bluth dat Zuid-Korea geen Noord-Koreaanse vreemdelingen toelaat om problemen met Noord-Korea te voorkomen?

Antwoord 1, 7

Alle door de ministeries van Buitenlandse Zaken en Veiligheid en Justitie geraadpleegde deskundigen, inclusief mensenrechtenorganisaties, zijn niet van mening dat Zuid-Korea Noord-Koreanen weigert toe te laten om problemen met Noord-Korea of China te voorkomen, zoals Bluth volgens Trouw zou beweren. Een Noord-Koreaanse asielzoeker/«overloper» verkrijgt automatisch het staatsburgerschap van Zuid-Korea bij aankomst in Zuid-Korea, op basis van de grondwet en de «Wet voor de bescherming en steun bij hervestiging van Noord-Koreaanse «overlopers»».

Vraag 2, 8

Klopt het dat Zuid-Korea niet meewerkt aan de terugkeer van Noord-Koreaanse uitgeprocedeerde asielzoekers? Hoeveel naar Nederland gevluchte, maar uitgeprocedeerde, Noord-Koreanen heeft Zuid-Korea inmiddels toegelaten en is bekend hoe het met hen gaat?

Is bij u bekend wat de voorwaarden zijn van Zuid-Korea om Noord-Koreaanse burgers terug te nemen? Zo ja, welke? Zo nee, wat is uw reactie op de opsomming van hoogleraar Bluth?

¹ Trouw, 5 en 7 oktober 2013, «Asielzoekers terug naar Azië?»; «Ze snappen hier niets van mijn geboorteland»; en «Vluchteling wacht eindeloos verhoor»

² Trouw, 7 oktober, «Vluchteling wacht eindeloos verhoor»

Antwoord 2, 8

Dezerzijds zijn er nog geen gevallen bekend van Noord-Koreanen die vanuit Nederland zijn teruggekeerd naar Zuid-Korea.

Overigens, de stelling dat Zuid-Korea niet meewerkt aan de terugkeer van Noord-Koreaanse uitgeprocedeerde asielzoekers is onjuist. Ten aanzien van Noord-Koreanen (zowel met als zonder Zuid-Koreaanse nationaliteit), stelt Zuid-Korea zich op het standpunt dat elke Noord-Koreaanse «overloper» tot Zuid-Korea wordt toegelaten, mits deze persoon vrijwillig naar Zuid-Korea komt. Iedere Noord-Koreaan verkrijgt automatisch het Zuid-Koreaanse staatsburgerschap bij de eerste aankomst in Zuid-Korea. Na aankomst zal de betrokken persoon door de nationale veiligheidsdienst (NIS) worden ondervraagd en zal onderzoek worden gedaan naar zijn achtergrond en nationaliteit om vast te stellen of het daadwerkelijk om een Noord-Koreaanse «overloper» gaat. Ook wordt nagegaan of toelating zou moeten worden geweigerd om redenen van openbare orde. Daarna ontvangt de betrokken persoon gedurende twaalf weken training en scholing om zich aan te kunnen passen aan de Zuid-Koreaanse maatschappij. Dit vindt plaats in een opvangcentrum voor inburgeringscursussen. Betrokkene kan zich vervolgens vestigen in Zuid-Korea, met ondersteuning waar nodig.

Vraag 3, 5

Wordt bij de beoordeling van een asielaanvraag meegewogen dat terugkeer naar Zuid-Korea als een groot verraad wordt gezien in de ogen van de Noord-Koreaanse veiligheidsdienst? Zo nee, waarom niet?

In hoeverre wordt de oorlog tussen Noord- en Zuid-Korea in de besluitvorming over de asielaanvraag betrokken?

Antwoord 3, 5

Alle door de vreemdeling aangevoerde relevante omstandigheden worden meegewogen bij de beoordeling van een asielaanvraag. Dit geldt ook voor eventuele gestelde risico's die voortkomen uit de (gespannen) verhouding tussen Noord- en Zuid-Korea; hierbij wordt ook beoordeeld of er bescherming nodig zou zijn tegen de Noord-Koreaanse veiligheidsdienst.

Vraag 4, 6

Hoe wordt voorkomen dat niet alleen de vreemdeling, maar ook diens achtergebleven familieleden in Noord-Korea gestraft worden voor dit verraad? Klopt het dat uitgezette Noord-Koreaanse vreemdelingen door Zuid-Korea worden gedetineerd?

Op welke gronden kan worden geoordeeld dat een vreemdeling veilig is in Zuid-Korea? Wanneer is de situatie veilig genoeg voor een gevluchte Noord-Koreaan om uitgezet te kunnen worden naar Zuid-Korea?

Antwoord 4, 6

De door de ministeries van Buitenlandse Zaken en Veiligheid en Justitie geraadpleegde deskundigen zijn niet van mening dat Noord-Koreanen in Zuid-Korea gevaar zouden lopen of met hun aanwezigheid in Zuid-Korea hun achtergebleven familieleden in gevaar zouden brengen. Zoals ik eveneens in mijn beantwoording van 16 juli 2013 op de vragen van het lid Gesthuizen (SP) over het uitzetten van Noord-Koreaanse asielzoekers naar Zuid-Korea (ingezonden 14 juni 2013) al heb aangegeven, worden de Noord-Koreaanse autoriteiten noch door de Nederlandse autoriteiten, noch door de Zuid-Koreaanse autoriteiten op de hoogte gesteld van vestiging in Zuid-Korea van in Nederland afgewezen Noord-Koreaanse vluchtelingen. Indien de betrokken vreemdeling stelt dat zijn vestiging in Zuid-Korea een bijzonder risico oplevert voor in Noord-Korea achtergebleven familie, zal deze omstandigheid mee worden gewogen in de besluitvorming.

Verder is de situatie in Zuid-Korea niet zodanig dat iedere Noord-Koreaanse «overloper» doelwit is van Noord-Koreaanse spionage of vergeldingsacties. De stelling dat Noord-Koreaanse vreemdelingen door Zuid-Korea worden gedetineerd is onjuist. Wel is het zo dat het in het antwoord op vraag 2 en 8 beschreven onderzoek plaatsvindt in een gesloten omgeving met beperking van bewegingsvrijheid, maar comfortabel en van alle gemakken voorzien.

Vraag 9

Bent u bereid te onderzoeken wat de opstelling van Zuid-Korea is ten opzichte van Noord-Koreanen en welk risico Noord-Koreanen lopen bij uitzetting? Zo nee, waarom niet? Wilt u deze vragen voor het algemeen overleg Terugkeer en Vreemdelingenbewaring van 30 oktober beantwoorden, dat wil zeggen binnen de gebruikelijke termijn van drie weken en dus zonder uitstel?

Antwoord 9

De beantwoording van bovenstaande is een weergave van onderzoek door de ministeries van Veiligheid en Justitie en Buitenlandse Zaken met inzet van de ambassade te Seoel. Daarbij is gebruik gemaakt van diverse bronnen.